Ohlas stého výročí narozenin Dr. Antonína Randy v Jugoslavii.

U příležitosti stého výročí Randových narozenin věnují právnické časopisy v Jugoslavii vřelou vzpomínku památce tohoto vynikajícího právníka českého. Časopis »P o l i c i j a«, věnovaný správní a soudní praxi (vydává V. Lazarevič v Bělehradě), přináší na úvodním místě redakční článek o Randovi i s jeho podobiznou; autor v něm vypisuje Randův životopis, pojednává o jeho novém vědeckém směru, který Randa razil ve vědeckém pojetí a vykladu občanského práva a jenž přinesl Randovi uznání nejen doma, nýbrž i za hranicemi. Autor připomíná čestné pojmenování Randovo »druhý Savigny«, dotýká se významných spisů Randových, zdůrazňuje též jasnost a logičnost jeho podání; vzpomíná jeho činnosti učitelské, jeho přednášek, v nichž Randa dovedl oživiti i suchou látku vhodnými příklady ze života, i vzácné osobní skromnosti Randovy. Vědeckým zásluhám Randovým i jeho památce klaní se i právníci jugoslávští — pro bratry Čechy znamenal Randa vrchol, v němž se stýkají věda, politika i láska k vlasti. Podobně časopis advokátní komory bělehradské »B r a n i č« přináší článek advokáta Dr. Vidana O. Blagojeviče o životním díle Randově; Randovi se zároveň posvěcuje vydané dvojčíslo. V článku o Randovi vykládá se opětně jeho životní dílo; autor připomíná též podstatný rys Randovy osobnosti — jeho jemnou povahu, jež se zračila jak v jeho společenském vystupování, tak i v jeho literárním díle i v polemikách. Vzpomínaje českého vědce autor zároveň připomíná, že časopis »Branič« bude sloužiti Randovým ideálům právu a pravdě, bude-li se držeti širokých koncepcí, jež tohoto věhlasného právníka jasně charakterisovaly. Články do dvojčísla k poctě památky Randovy sepsali Dr. Dragič N. Soldatovič, Laze M. Kostič, prof. Dr. Eužen Sladovič, Drag. Kněževič, Dušan M. Tomaševič, Dr. Juraj Kulaš, Jiří Subotič a Gojko Terič. Příspěvky jsou převážně věnovány různým otázkám jugoslávského práva civilního. Velmi pěkný článek o Randovi napsal do »M j e s e č n i k u« (časopis právnického družstva v Záhřebě) prof. Ivan M a u r o v i č. Po životopisných datech Randových připomíná prof. Mauro-

vič, že čtenářům »Mjesečnika« jsou známa hlavní díla Randova, z nichž vyniká jak hluboké poznání předmětu a juristický důmysl, tak znalost života i jeho potřeb. K tomu přistupuje i jasné podání, takže čtenář má před sebou nejen prvotřídní dílo, nýbrž před jeho zraky vystupuje i veliký právník, jenž dílo to vytvořil. Randova díla došla u chorvatských právníků do té míry vážnosti, že před lety nejlepší advokáti a jejich substituti docházeli k soudu s Randovou knihou o držbě, jíž se dovolávali přímo jako nějakého kodexu. Učitelská činnost Randova daleko přesahovala kruh jeho českých žáků. Autor vzpomíná, jak jeden z nejpřednějších právníků v Chorvátsku, prof. Egersdorfer, choval až do smrti jako vzácnou relikvii Randovy přednášky o právu občanském. Randa patří mezi slavné syny českého národa, kteří připravovali jeho svobodu; Chorváti vzpomínají jeho zásluh, jimiž si v oboru práva postavil monumentum aere perennius. Obšírnou studii o Randovi přináší též »S l o v e n s k i p r a v n i k« (vydává Dr. Sajovic v Lublani) z pera prof. Dr. Jiřího Kreka. Také dvojčíslo tohoto časopisu je věnováno výlučně památce Randově; prof. Lapajne, Dr. Sajovic, Dr. B. Furlan přispěli statěmi civilistickými, prof. Lapajne a Janko Polec ještě dvěma články vzpomínkovými. Studie prof. Kreka věnována jest ovzduší, v němž se nacházelo pěstění rakouského práva občanského po Zeilerovi; autor na to přechází k průkopníkům nových směrů a do širokého rámce svých výkladů staví Randu jako významnou postavu v civilistické produkci XIX. stol. Zevrubně je též pojednáno o významných spisech »českého Savignyho«, z jehož činnosti vědecké čerpají stále nynější generace právníků a jehož význam zejména při nynějších kodifikačních pracích zůstane ještě po dlouhou dobu v plné životnosti.